

perfil

Néstor Sanchiz (Sant Feliu de Guíxols, 1937) és pintor, modelador naval, artesà del suro, dibuixant, arqueòleg aficionat. «De vi no, que en sé fer», diu entre rialles tot traient-se mèrit per totes les coses que sí que sap fer, i molt bé. Inventor d'un nou sistema de fer vaixells dintre d'ampolles –«perquè el sistema normal no el coneixia»–, té el diploma d'honor i la medalla d'or com a millor modelador naval de l'Estat espanyol, i també el diploma d'honor europeu: «La medalla d'or no me la van donar perquè era requisit aportar els plànols de l'embarcació. No vaig gosar dir que els vaixells d'aquell tipus no es feien amb plànols, però el diploma sí que me'l vaig quedar».

Néstor Sanchiz, un dels millors modelistes navals del món

**CAROLA
PÉREZ-BADUA** > TEXT i FOTOS

«Has estat mai a Mart?». Això és el primer que em diu en Néstor Sanchiz quan entro a casa seva. M'espera mirant el Google Earth. Un dels seus passatemps és investigar la geografia del planeta vermell. I és que, entre –moltes– altres coses, és un apassionat de l'arqueologia, la geologia i l'antropologia. Va treballar com a tècnic al Museu d'Història de la Ciutat de Sant Feliu de Guíxols, té publicats alguns articles sobre arqueologia i sovint rep encàrrecs per dibuixar diferents tipus de sílex i pedres, per exemple del seu amic l'arqueòleg Eudald Carbonell.

No deixa de sorprendre'm la seva curiositat. No s'avorreix mai. Com se sol dir, té molt de món interior. És una d'aquelles persones que sempre que les veus t'ensenyen alguna cosa. Però no ho fa des de l'arrogància, sinó com algú que li agrada transmetre el que sap, perquè l'apassiona i ho vol compartir.

Així, passem una estona «viatjant» per Mart, mentre m'explica curiositats geològiques d'aquell planeta i n'admira les diferents textures amb la sensibilitat que només el pintor pot aportar.

Per on es comença a preguntar a algú que fa tantes coses? Em decanto pel conservador ordre cronològic. Primer, com que era artesà del suro, va començar a fer vaixells de suro dintre d'ampolles. I ho va fer per interès. No m'interpretin malament: d'interessos n'hi ha de molts tipus, i l'interès concret d'aquest ganxó era regalar-los a les noies que volia treure a ballar, als balls setmanals del Casino dels Nois.

Va continuar fent-ne a la mili; així guanyava uns diners amb els encàrrecs que li feien els seus superiors. Va ser en tornar de la mili que va començar a pintar. «Veia els quadres que s'exposaven a Sant Feliu i vaig voler provar si jo també els podia fer. Un familiar em va deixar una caixa d'olis i així vaig començar. Em vaig comprar un parell de llibres petits» –remarca, i explica que mai aconsella comprar grans llibres d'història de l'art– «per aprendre una mica la tècnica. El que pinta ha de fer art, no estudiar-lo».

I així ha estat, millorant la tècnica i pintant a l'oli durant més de quaranta anys. Ara només es dedica a l'aquarel·la.

Feia vaixells de suro dintre d'ampolles per regalar-los a les noies que volia treure a ballar, als balls setmanals del Casino dels Nois

Participa cada setmana en un o dos concursos de pintura ràpida. Tots els caps de setmana marxa amb el seu Terrano cap als diferents concursos que es fan al llarg de la geografia catalana i espanyola. Quasi sempre guanya. D'aquesta manera ha trobat una manera de guanyar-se uns calerons –ben bons, per cert– per reforçar una mica la pensió.

La seva rutina, doncs, consisteix a passar la setmana preparant les teles –«les mullo perquè quedin ben tibades»– i bastides, i altres coses –disculpeu, secret professional– i els caps de setmana desplaçant-se a diferents pobles. «Participo en uns seixanta concursos l'any», assegura. Si l'any té 52 setmanes, calculin. Astúries, Andalusia, Extremadura i Castella són els últims paisatges de les Espanyes que ha estat pintant. Compara la seva feina amb la d'un fotògraf: anar un pas més enllà i capturar indrets poc típics. I sobretot el cel. «He aconseguit ser bastant bo pintant cels amb núvols», assegura.

Tot parlant de pintura, es mostra una mica decebut pel poc reconeixement que sempre ha tingut a la seva ciutat. El seu pare era anarcosindicalista i va morir quan la seva mare estava embarassada d'ell. De petit va patir l'exclusió per part de les famílies benestants, que impediien als seus fills jugar amb ell, o li barraven el pas al cinema.⁽¹⁾ I creu que aquest passat familiar deu tenir alguna relació amb la seva poca integració dins el món pictòric guixolenc. «Ho tinc tot apuntat: cada any exposava a Lloret i a Sant Feliu de Guíxols. A Lloret, el 75% dels quadres els compraven gent de Lloret, i la resta estrangers i estieujants. A Sant Feliu, tot el contrari, la immensa majoria me'ls comprava gent de Barcelona o estrangers. I quan jo deia que els de Sant Feliu mai em compraven quadres em titllaven de paranoic, fins que vaig començar a fer números amb els meus blocs. L'única explicació que hi trobo és el passat de la família».

Mentre anem baixant al seu taller, em mostra algunes de les peces més curioses de la seva col·lecció de fòssils i minerals, que té exposada arreu de les parets de casa seva. I, en veure els

quadres que pinta, no puc deixar de pensar en William Turner i la llum que transmeten les seves obres. Els cels ennuvolats que pinta Néstor Sanchiz també posseeixen aquella claredat indescriptible. M'ensenya les pintures tot recalcant que «normalment, els quadres que tenen els pintors són els que no han venut i, per tant, mai són els millors». En el seu cas, són les obres que no han guanyat els primers premis, perquè aquestes se les queden els ajuntaments, tot i que algunes de les que m'ensenya sí que han estat premiades.

Com que la pintura la crea a l'aire lliure, no té un lloc destacat al seu taller, espai que sí que té la seva taula de mestre surer i modelador naval. «Ara, la pintura és el que més ocupa el meu temps; de vaixells només en faig per encàrrec». Tot i així, em mostra les seves eines, artefactes inventats per ell per pura necessitat quan es trobava amb algun impediment i no sabia com superar-lo. Veig uns ganivets únics i molt afilats i, quan li pregunto sobre el seu origen, es mostra reticent i em diu que saber trobar les eines també forma part de l'ofici d'artesà. D'acord. I mentre m'explica detalladament com es treballa el suro i, mitjançant un reportatge fotogràfic, enumera tots els passos i les dificultats amb què es va trobar quan feia el vaixell més difícil que ha fet mai, es pregunta qui continuarà la seva labor, a qui podrà transmetre tots aquests coneixements. Tant de bo el seu nét, Ricard, de tretze anys, que ara mateix és a dalt mirant els *Simpsons*, baixi algun dia al taller del seu avi a preguntar-li on pot trobar aquells ganivets.

Carola Pérez-Badua és advocada i periodista.

(1) Néstor Sanchiz va escriure un capítol sobre els nens de la postguerra al llibre *Memòria de la postguerra (1940-1960)*, d'Àngel Jiménez (Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols / Diputació de Girona, 2005), que es pot descarregar des del web de l'Arxiu Municipal: http://www.guixols.cat/web/files/arxiu/2005pd_arxiu_jimenez_memoria_postguerra_guixols.pdf.

Els cels ennuvolats que pinta Néstor Sanchiz posseeixen aquella claredat indescriptible dels quadres de Turner